

zelfde beschouwingen en argumenten verwachten kan. Ook Calvijn bewondert in de Schrift „meer de waardigheid der zaken dan de bekoorlijkheid der woorden”, en evenals eeuwen geleden Lactantius en Hieronymus, schrijft hij de stijlloosheid der Schrift toe aan Gods voorzienigheid. „Want ook dit is niet zonder de uitnemende voorzienigheid Gods geschied,” zoo zegt hij, „dat de verheven verborgenheden van het hemelsche Koninkrijk voor een goed deel onder een verachtelijke nederigheid van woorden werden meegedeeld; opdat niet, wanneer ze met schitterender welsprekendheid verklaard zouden zijn, de goddeloozen spottend zouden zeggen, dat alleen de kracht der welsprekendheid hier heerschte. Maar daar thans die ongepolijste en schier ruwe eenvoud een grooteren eerbied voor haar opwekt dan eenige welsprekendheid der redenaars zou vermogen, wat mogen wij daardoor anders oordeelen dan dat de kracht van de waarheid der Heilige Schrift te machtig is, dan dat zij woordkunst zou noodig hebben?”⁸¹⁾ De antieke argumentatie te boven gaat Calvijn echter, wanneer hij verder zegt: „Lees Demosthenes of Cicero, lees Plato, Aristoteles of anderen, wie ge maar wilt van die soort: zij zullen u, ik erken het, buitengewoon aantrekken, genot verschaffen, roeren, meesleuren; maar indien gij u van hen wendt tot de lezing der Heilige Schrift, dan zal deze, of ge wilt of niet, u zoo levendig aangrijpen, zoo in uw hart doordringen, zoo in uw merg zich zetelen, dat, vergeleken bij de uitwerking van dat gevoel, de kracht van die redenaars en wijsgeeren schier verdwijnt.”

Al komt dus ook Calvijn in zijn literaire beoordeeling der Schrift niet uit boven de opvattingen der oude wereld en ligt ook hij nog onder den ban der antieke rhetorica, die van geen andere cultuursferen met andere aesthetische normen wist, zoo treft hij toch hiermee het wit, dat hij de Heilige Schrift in haar essentiële beteekenis hoog uitheft boven elke letterkundige beoordeeling, omdat haar rede niet is in bewegelijke woorden der menschelijke wijsheid, maar in betooning des Geestes en der kracht Gods.
